

عنوان مقاله:

ارزیابی لاین های گندم امیدبخش اقلیم معتدل کشور از نظر واکنش نسبت به بیماری زنگ سیاه

محل انتشار:

پژوهش های کاربردی در گیاه پزشکی، دوره 12، شماره 4 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

علی ملیحی پور - موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، استان البرز، ایران

گودرز نجفیان - موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه نهال و بذر، سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی، کرج، استان البرز، ایران

خلاصه مقاله:

زنگ سیاه گندم ناشی از قارچ *Puccinia graminis f. sp. tritici*، در گذشته مهم ترین بیماری گندم بوده و در حال حاضر تهدیدی بالقوه برای تولید این محصول است. تحقیق حاضر جهت تعیین واکنش ۳۸ لاین امیدبخش برنامه به نژادی اقلیم معتدل کشور مشتمل بر ۲۰ لاین به دست آمده از این برنامه در سال ۱۳۹۴ (ERWYT-M-۹۴) و ۱۸ لاین سال ۱۳۹۵ (ERWYT-M-۹۵) در مراحل گیاهچه و گیاه کامل اجرا گردید. بررسی مقاومت گیاهچه ای در برابر سه نژاد شایع منطقه کلاردشت (مازندران) و یک نژاد Ug۹۹ از منطقه شاور (خوزستان) در شرایط گلخانه و بررسی مقاومت گیاه کامل طی دو سال زراعی ۱۳۹۴-۹۵ و ۱۳۹۵-۹۶ برای مواد دسته اول و دو سال زراعی ۱۳۹۵-۹۶ و ۱۳۹۶-۹۷ برای مواد دسته دوم در کلاردشت انجام شد. نتایج نشان داد که لاین های آزمایشی در هر دو مرحله گیاهچه و گیاه کامل واکنش های متفاوتی در برابر بیماری دارند. در مرحله گیاهچه، لاین های با تیپ آلودگی پایین (مقاومت)، بیش از همه در برابر جدایه ۱۵-۹۴ (نژاد PTRTF) و بعد از آن به ترتیب در برابر جدایه های ۳۲-۹۴ (نژاد ۹۵-۳۱)، TTTTF (نژاد TKTF) و ۲-۹۵ (نژاد TTKTK) مشاهده شدند. از نظر مقاومت گیاه کامل، بیشتر لاین های آزمایشی در مقایسه با شاهد حساس دارای میزان بیماری کمتری بودند و از بین آنها چهار لاین به شماره های M-۹۴-۱۵، M-۹۴-۵، M-۹۴-۲، و M-۹۴-۱۶ از لاین های سال ۱۳۹۴ و سه لاین M-۹۵-۲، M-۹۵-۹، و M-۹۵-۱۵ از لاین های سال ۱۳۹۵ در مقایسه با سایر لاین های آزمایشی حساسیت کمتری داشتند. علت این امر می تواند وجود ژن های مقاومت گیاه کامل در این لاین ها باشد.

کلمات کلیدی:

مقاومت گیاهچه ای، مقاومت گیاه کامل، Ug۹۹، *Puccinia graminis f. sp. tritici*، حساسیت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1879422>

